

سوختگیها و آسیبهای بافت نرم

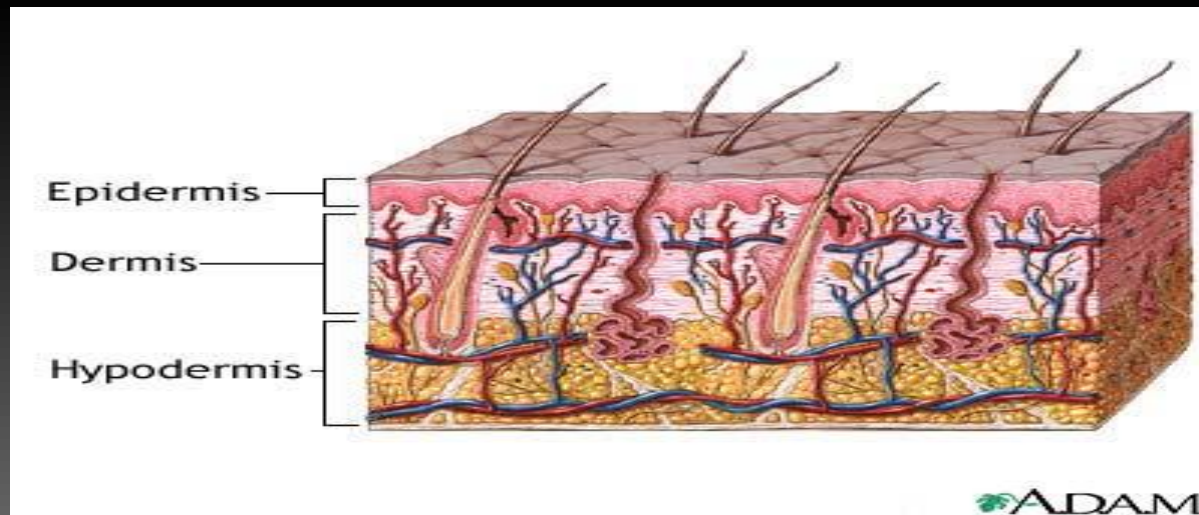
آناتومی و عملکرد پوست

پوست بزرگترین عضو بدن با ضخامت متغیر و وابسته به سن و محل آن است

پوست دو لایه اصلی دارد: اپیدرم و درم

اپیدرم: لایه محکم خارجی که پوششی ضد آب برای بدن ایجاد میکند و خود دارای چندین لایه است

درم: لایه های بعد از لایه زاینده اپیدرم که حاوی غدد و فولیکول های مو و عروق خونی میباشد

انواع آسیب‌های بافت نرم

1. **آسیب بسته:** این آسیب در زیر پوست یا غشای مخاطی رخ می‌دهد اما این سطوح دست نخورده میمانند

2. **آسیب باز:** در سطح پوست یا غشای مخاطی آسیب ایجاد میشود و موجب قرار گرفتن بافت‌های عمقی تر در معرض آلودگی میشود

3. **سوختگیها:** جذب انرژی فراتر از توان حرارتی پوست از یک منبع حرارتی گرمای سایشی سموم شیمیایی الکتریسیته یا تابش هسته ای

آسیب های بسته

با درد در محل آسیب و تورم زیر پوست و تغییر رنگ مشخص میشود نظیر...

کوفتگی: ناشی از برخورد نیروی غیر نافذ با بدن
اپیدرم دست نخورده میماند سلول های زیرین
آسیب میبینند و عروق خونی کوچک پاره میشوند با
نشت مایع و خون محل آسیب متورم و دردناک
میشود و اکیموز تشکیل میشود

هماتوم: تجمعی از خون درون بافت آسیب دیده یا
حفره بدن در آسیب به یک رگ بزرگ مثل پارگی
آئورت و شکستگی لگن و...

له شدگی: هنگامی که نیروی زیادی برای مدت طولانی به بدن وارد شود که علاوه بر آسیب ناشی از فشاردگی قطع گردش خون محل آسیب
وجب تشدید آن میشود

کوفتگی

له شدگی

هماتوم

درمان آسیب های بسته ی بافت نرم

هر آسیب بسته بافت نرم را با:

1. یخ(I): یا هر بسته سردی که موجب انقباض و

کاهش خونریزی میشود

2. فشار دادن(C): فشار مستقیم بر روی محل آسیب

موجب کاهش خونریزی میشود

3. بالا بردن(E): عضو آسیب دیده را بالاتر از بدن ببریم

4. آتل گیری(S): با بی حرکت نمودن محل آسیب درد

و خونریزی کاهش میابد

آسیب های باز

در این دسته از آسیب ها پوست نیز آسیب میبیند و احتمال آلوده شدن و عفونت بالا میرود چهار نوع آسیب باز داریم:

1. **خراشیدگی:** زخم لایه سطحی پوست ناشی از ساییش با یک سطح سفت و خشن که بسیار دردناک است

2. **پارگی:** یک بریدگی ناشی از یک شیئ تیز یا یک نیروی غیر نافذ که به شکل خطی یا ستاره ای رخ میدهد

3. **کنده شدگی:** آسیبی که لایه های بافت نرم را از هم جدا میکند و خونریزی قابل توجهی دارد

4. **زخم نافذ:** آسیب ناشی از یک شیء تیز نوک دار مانند چاقو یا شمشیر شکن گلوله... این اشیاء زخم ورودی کمی دارند اما آسیب عمقی و خطرناکی دارند که به ساختارهای عمقی صدمه میزنند

Fig 1A, 1B, 1C. The screwdriver lodged in the left parietal region. Images of plain skull x-rays showing the trajectory of the penetrating agent.

تعریف سوختگی

ضایعاتی که در اثر حرارت ، مواد شیمیایی ، جریان برق ، مواد رادیو اکتیو در بافت های مختلف ایجاد میشود

طبقه‌بندی و ارزیابی سوختگیها

سوختگیها را می‌توان به سه روش طبقه بندی و ارزیابی کرد :

بر اساس عامل و منبع ایجاد سوختگی

بر اساس درجه سوختگی

بر اساس شدت سوختگی

عامل و منبع ایجاد سوختگی

سوختگیها را می‌توان بر اساس عامل ایجاد کننده آن

➤ شیمیایی

➤ الکتریکی

➤ حرارتی

➤ نورانی

➤ تشعشعی

طبقه‌بندی کرد

سوختگی ناشی از آتش

در سوختگی با آتش نکته مهم سوختگی مسیر تنفسی و مسمومیت با منو اکسید کربن باید مورد توجه قرار گیرد .

سوختگی شیمیایی

تماس با برخی مواد شیمیایی مانند اسیدها ، بازها یا قلیاهایی همچون سود سوزآور یا مواد سفید کننده قوی ، حلالها و مواد رنگ بر قوی سبب سوزش و صدمه به پوست می شود

سوختگی با مواد قلیایی از اسیدها خطرناکتر است چون در پوست بیشتر نفوذ می کند و مدت طولانی تری فعال باقی می ماند. در اینجا مهمترین کار این است که فوراً محل سوخته را زیر شیر آب بگیرید .

سوختگی با مایعات جوش

در این موارد آسیب های بافتی به سرعت روی می دهد. سریعترین کاری که در این موارد باید انجام داد کاهش درجه حرارت است. سرد کردن ممکن است شدت ضایعه را بسیار کم کند و به سرعت سبب کاهش درد می شود. نکته مورد توجه این است که در سوختگی با قیر ، هرگز قیر را بر ندارید و فقط محل سوختگی را بلافاصله با آب سرد خنک کنید .

سوختگی الکتریکی

در این نوع سوختگی اگر چه ممکن است اثر سوختگی بر روی پوست به صورت یک ناحیه کوچک باشد ولی آسیب وارد بر بافت‌های زیر پوست می‌تواند بسیار وسیع باشد .

سوختگی ناشی از اشعه

توسط دو نوع اشعه خورشید و تشعشعات اتمی سوختگی ایجاد می‌گردد. در مورد تشعشعات اتمی ابتدا محافظت خود امدادگر از خطر تشعشعات و سپس رفع آلودگی مصدوم مد نظر قرار می‌گیرد

درجه سوختگی

سوختگی ها بر اساس عمق، وسعت، محل آن
ونسبت سطح سوختگی به تمام بدن به سه نوع

○ خطرناك (درجه 3)

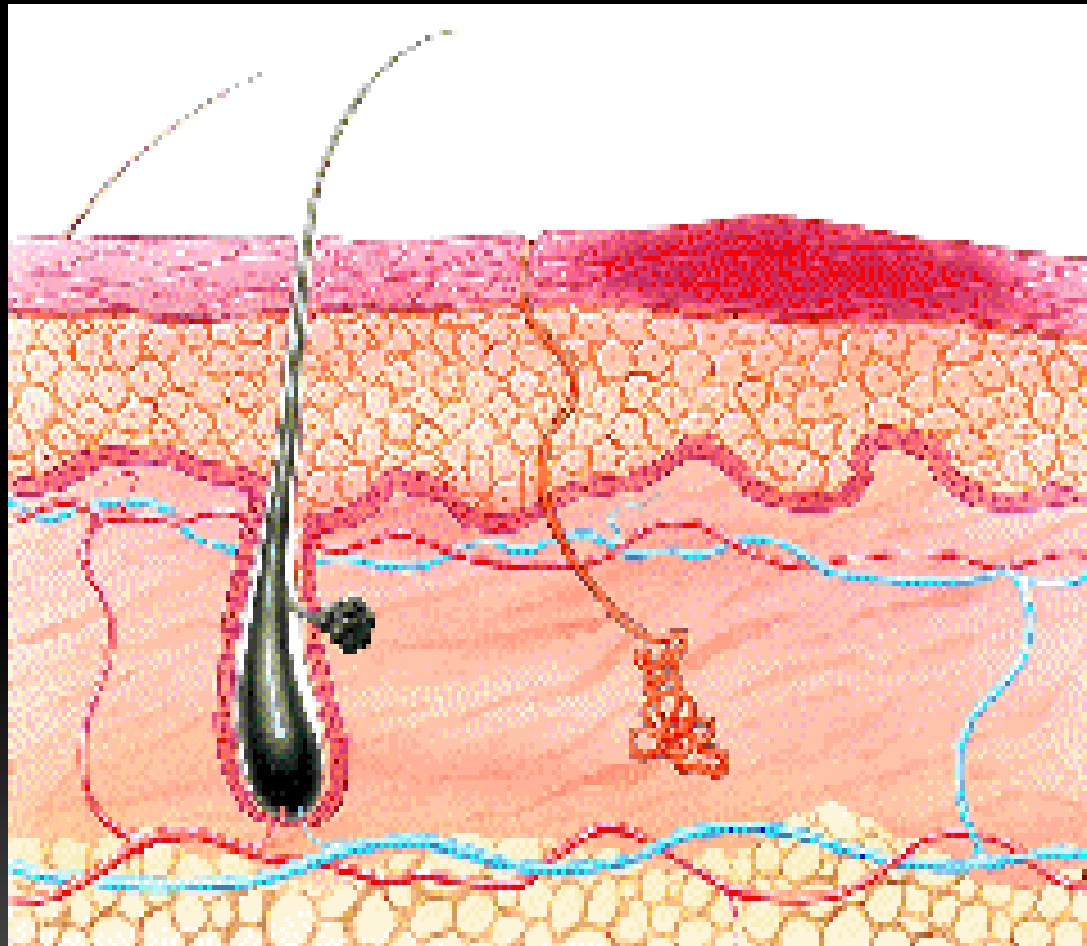
○ متوسط (درجه 2)

○ جزئي (درجه 1)

تقسیم می گردند.

سوختگی درجه یک

سوختگی سطحی خفیفترین نوع سوختگی است که فقط لایه خارجی پوست یعنی اپیدرم را درگیر می‌کند. علل آن سوختگی ناشی از شعله ملایم است .

سوختگی درجه یک

ظاهر سوختگی

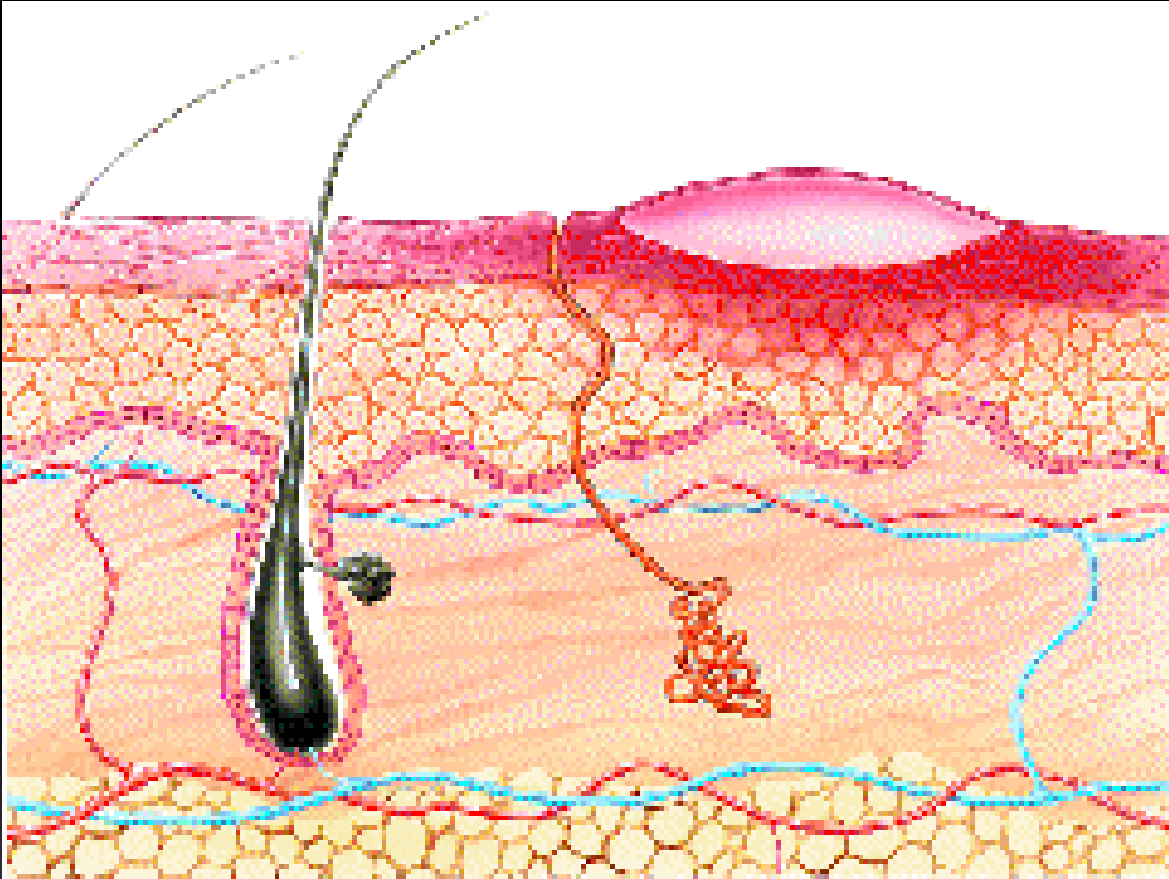
پوست در محل سوختگی گرم ، قرمز و دردناک (گاهی درد شدید) و حساس به لمس است و می‌تواند کمی متورم باشد وقتی با نوک انگشت به ملایمت به ناحیه سوخته فشار وارد کنیم، قرمزی بطور موقت سفید می‌شود. سوختگی درجه یک در ابتدا بسیار دردناک است ولی معمولاً در عرض چند روز بدون بر جای گذاشتن جوشگاه و گوشت اضافه ، با پوسته ریزی محل سوختگی ، بهبودی می‌یابد .

سوختگی درجه دو

ظاهر سوختگی

محل سوختگی دارای قرمزی قابل توجه ، تاول و ظاهری توری مانند یا شبکه‌ای شکل است. مانند سوختگی درجه یک با فشار انگشت در محل قرمزی ، سفیدی موقت ایجاد می‌شود. معمولاً شکافهای کوچکی در اپیدرم و تاولهای بزرگ بر از مایع دیده می‌شوند. از آنجایی که **پلاسمای** (بخش خون) و **مایعات تافتی** به تراوش خود ادامه داده و باعث برآمده شدن لایه فوقانی پوست می‌شوند ممکن است تا 48 ساعت پس از وقوع آسیب نیز تشکیل تورم و تاول ادامه داشته باشد. پوست ناحیه سوختگی در ظاهر متورم و خیزدار بوده و مرطوب و عرق کرده به نظر می‌رسد .

مشخصه این نوع سوختگی درد بسیار شدید و عمیق می‌باشد و سوختگی بنهایت به لمس حساس است بطوری که حتی برخورد باد یا جریان هوا با آن سبب درد سوزاننده‌ای می‌شود. اگر سوختگی درجه دو بطور مناسب درمان و مراقب شود خودبخود بهبودی می‌یابد و جوشگاه بسیار کمی بر جای می‌گذارد. در این نوع سوختگی امکان **عفونت یافتن زخم** سوختگی وجود دارد که باید از این نظر مراقبت شود .

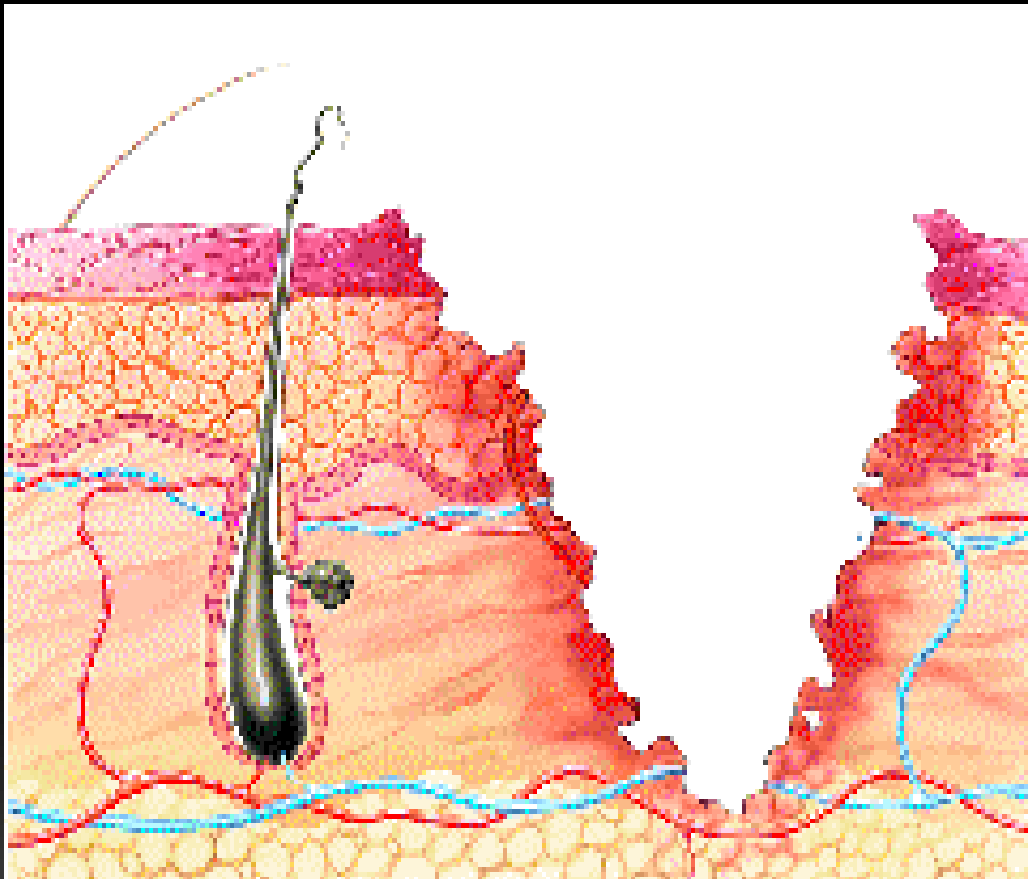
سوختگی درجه سه (سوختگی تمام ضخامت)

در سوختگی درجه سه تمام ضخامت پوست ، یعنی اپیدرم و درم ، تخریب می‌شود و حتی ممکن است آسیب عمیق‌تر شده و بافت‌های زیر پوستی (چربی ، ماهیچه و استخوان) را نیز درگیر کند. گاهی تمایز سوختگی درجه سه از سوختگی درجه دو مشکل می‌باشد؛ با این وجود ناحیه سوختگی در نوع درجه سه معمولاً سیاه رنگ و یا خشک و سفید است اما در نوع درجه دو قرمز و مرطوب بوده و ظاهر عرق کرده دارد .

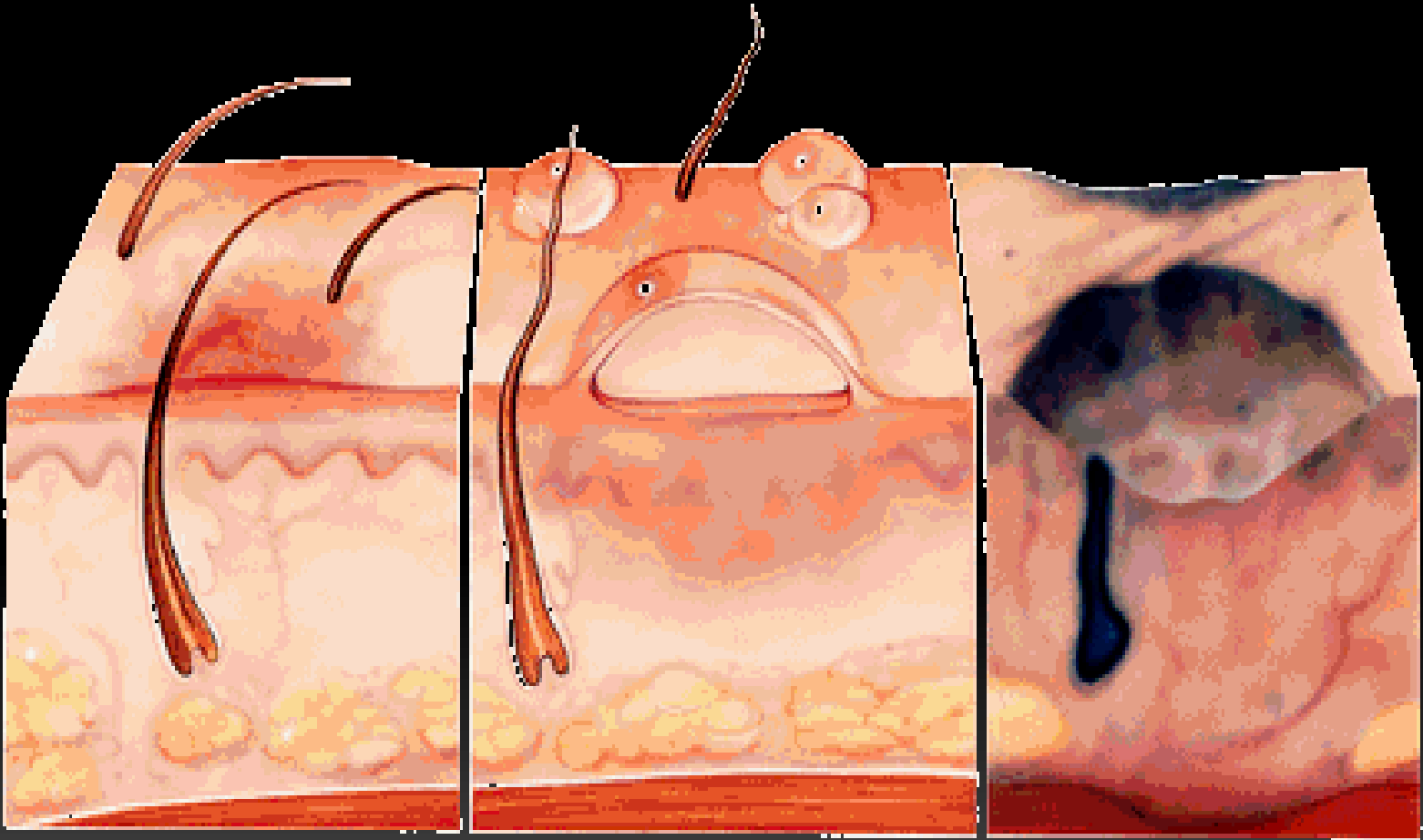
سوختگی درجه سه (سوختگی تمام ضخامت)

ظاهر سوختگی

پوست سوخته ، سفید مرواریدی یا زرد و قهوه‌ای و بعضی مواقع سیاه و زغالی است. بعضی از مناطق پوست ممکن است شفاف شود و می‌توان در زیر آن شبکه‌ای از سیاهرگ‌های حاوی لخته‌های خون را دید. پوست مرده که شامل پروتئین‌های منعقد شده است. لایه‌ای سخت و غیر قابل ارتجاع به نام اسکار (جوشگاه) می‌سازد. جوشگاه خشک و سخت است و به علت از بین رفتن پایانه‌های اعصاب پوست ، در لمس حساس نیست و دردی ندارد. برای ترمیم زخم سوختگی درجه سه ممکن است به پیوند پوست نیاز شود. عفونت مسئله عمده‌ای در ارتباط با این نوع سوختگی است .

از چپ به راست سوختگی‌های درجه 1، 2 و 3

Epidermis

Dermis

Subcutaneous

Muscle

Superficial
(first degree)
burn

Partial thickness
(second degree)
burn

Full thickness
(third degree)
burn

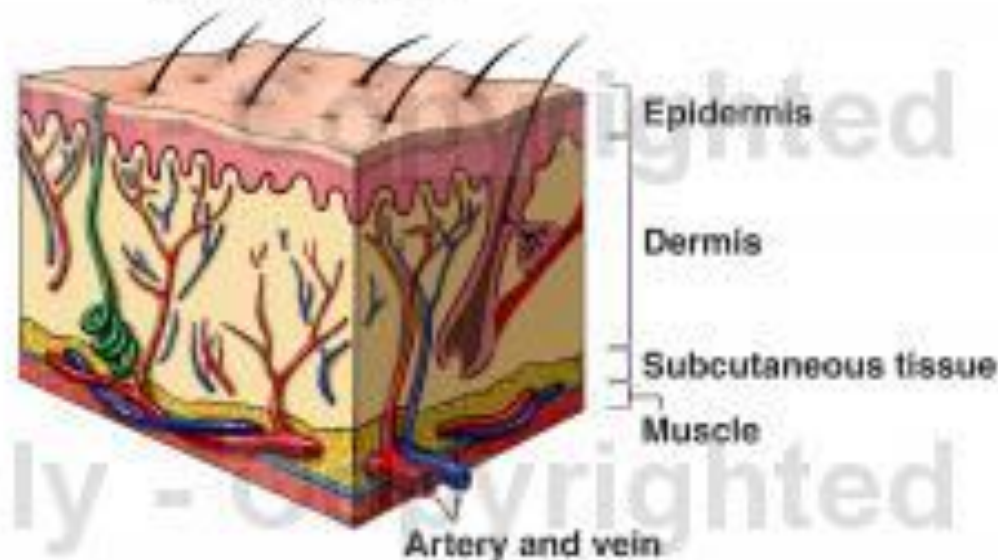

Fatal Burn Injuries

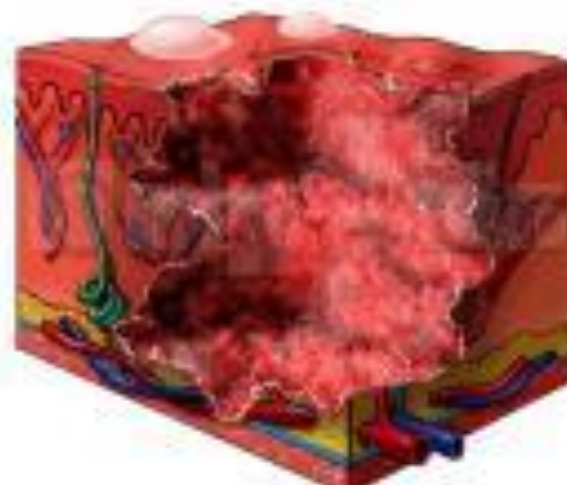

Extensive near-total charring of skin, subcutaneous fat, and skeletal muscle

Normal Skin

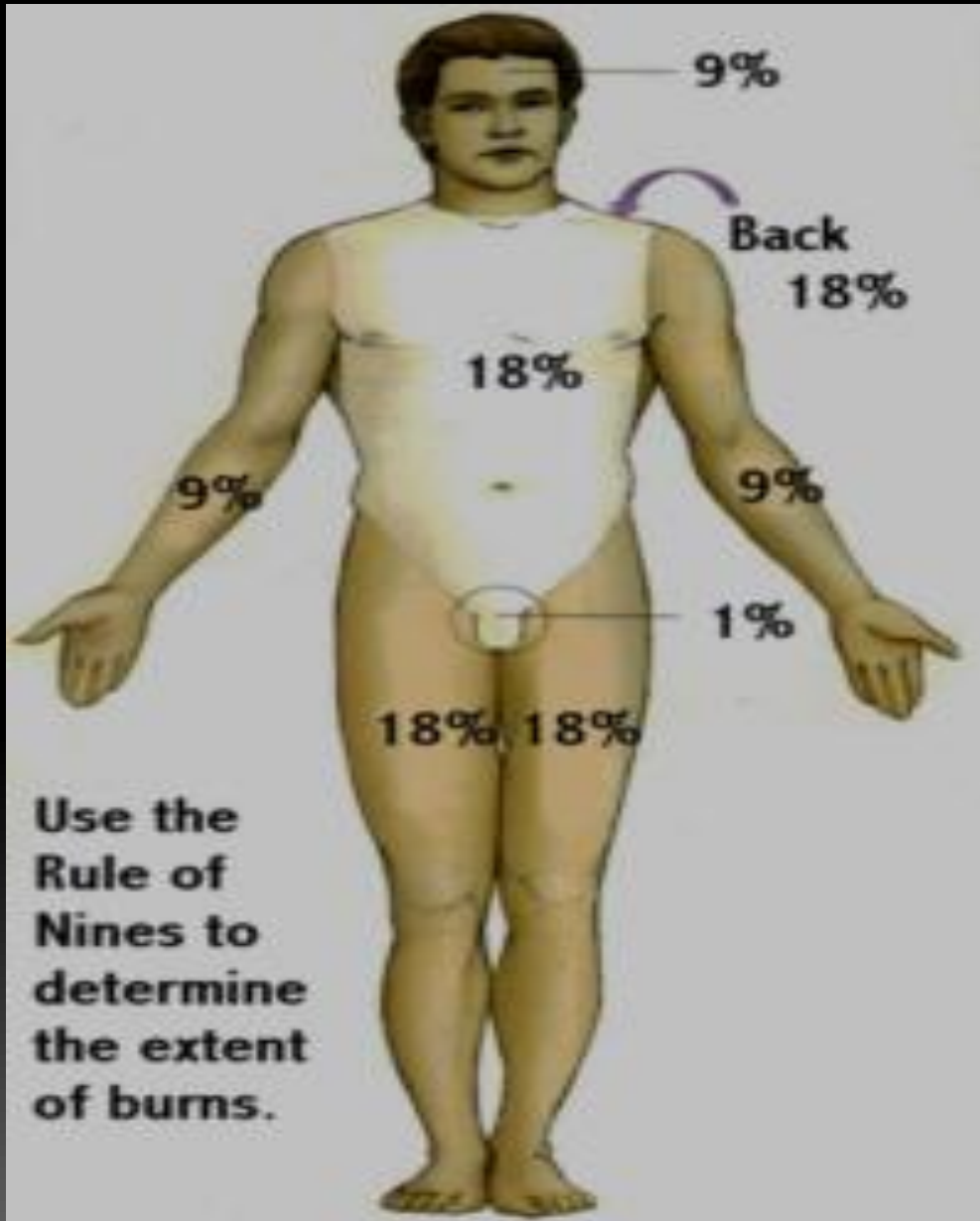
Third Degree Burn

- Skin blisters
- Involves all of epidermis
- Involves all of dermis
- Extends into muscle layer

قانون نه ها

طبق این قانون بدن را به قسمتهایی که هر کدام نه درصد از سطح بدن را تشکیل میدهند تقسیم میکنیم

شدت سوختگی

سوختگی دارای سه درجه است:

سطحی، متوسط و عمیق اغلب مشکل است که بتوان به ویژه در مراحل اولیه بین درجات مختلف سوختگی فرق گذاشت. سوختگی شدید حتماً هر سه درجه را به همراه خواهد داشت شرایط آسیب، علت سوختگی، محل و شکل سوختگی، وسعت سن مصدوم، محل آن و وجود ضایعات همراه از جمله معیارهایی هستند که در تعیین شدت یک سوختگی بکار می‌روند.

سوختگی سطحی

این سوختگی فقط لایه بیرونی پوست را شامل می شود و بطور کلی سبب ایجاد قرمزی، ورم و حساسیت فوق العاده می شود. این نوع سوختگی معمولا بطور کامل خوب می شود

سوختگیهای درجه سوم که کمتر از 2% سطح بدن به غیر از نواحی صورت مبتلا کرده اند، دست و پا (پایینتر از مچ) کشاله های پا مفاصل بزرگ

سوختگیهای درجه دوم که کمتر از 15% سطح بدن را درگیر کرده اند .

سوختگیهای درجه اول با سطحی کمتر از 20 درصد سطح بدن .

سوختگی های متوسط

این سوختگی تشکیل تاول را هم شامل می شود. ناحیه اطراف سوختگی ورم می کند و قرمز می شود. این سوختگیها ممکن است تولید عفونت کند بنابراین به مراقبت پزشکی نیاز دارد

سوختگیهای درجه سوم با وسعتی بین 2 تا 10% سطح بدن، البته به غیر از نواحی صورت دستها، پاها، کشاله ران یا مفاصل بزرگ

سوختگی درجه دوم با سطح معادل 15 تا 30% سطح بدن.

سوختگی های عمیق

این نوع سوختگی ها تمام لایه های پوست را شامل می شود. پوست رنگ پریده به نظر می آید و گاهی اوقات نیم سوز می شود. این سوختگیها تقریباً بدون درد هستند زیرا که عصبهای آن ناحیه صدمه دیده اند. سوختگیهای عمیق همیشه به مراقبت پزشکی نیاز دارند

تمام انواع سوختگی که با ضایعات دستگاه تنفسی ، آسیبهای بافتهای نرم و استخوانها همراه شده اند .

سوختگی درجه سوم و دوم نواحی صورت ، دست و پا (پایینتر از مچ) ، کشاله ران و مفاصل بزرگ .

سوختگی درجه سوم که بیش از 10% سطح بدن را درگیر کرده باشد .

سوختگی درجه دوم که با وسعتی بیش از 30% سطح بدن .

سوختگی درجه اول با وسعتی بیش از 75% سطح بدن .

سوختگی الکتریکی لبها و درپچهها به علت خونریزی شدید که ممکن است ایجاد شوند، تحت عنوان سوختگیهای شدید طبقه بندی می شوند .

محل و شکل سوختگی

سوختگی صورت

دست و پا (پایینتر از مچ)

ناحیه تناسلی

آرنج

زانو و زیر بغل

در بچه‌ها سوختگی الکتریکی لبها

را جزء سوختگیهای بحرانی در نظر می‌گیرند

اینکه سوختگی این مناطق را شدیدتر و بحرانی در نظر می‌گیرند به دلیل در خطر انداختن بیشتر جان مصدوم نیست بلکه به علت میزان معلولیتی است که بعداً به دنبال سوختگی این محلها به جا می‌ماند (مثل محدودیت حرکتی در سوختگی مفاصل و دست و پا). بنابراین باید مصدومینی را که در این محلها دچار سوختگی شده‌اند هر چه سریعتر و بطور اورژانس به بیمارستان یا مرکز سوانح و سوختگی منتقل کرد.

سن مصدوم

در تعیین شدت یک سوختگی سن عاملی عمده و با اهمیت است. بچه‌های زیر 5 سال و بزرگسالان بالای 60 سال شدیدترین واکنش بدنی را نسبت به سوختگی دارند و در آنها نحوه ترمیم سوختگی متفاوت از سایر گروه‌های سنی است. شدت و سطحی از سوختگی که برای یک بالغ جوان خفیف تا متوسط در نظر گرفته میشود ممکن است برای یک شیرخوار یا یک فرد مسن کشنده باشد.

وجود بیماریها و ضایعات دیگر

مصدومی که دچار سوختگی می‌شود اگر از قبل مبتلا به بیماریهای دیگری نیز باشد، علائم و عوارض سوختگی در وی تشدید می‌شوند. مثلاً بیماری که مبتلا به بیماری تنفسی است در صورت تماس با هوای داغ یا بخارهای سمی مواد شیمیایی وضعیت بدتری خواهد داشت

سوختگی با آتش

اقدامات امدادی که باید انجام داد عبارتند از:

حذف عامل سوختگی: با آب سرد آتش را خفه کنید - لباس های مستعد آتش سوزی را در آورید از دویدن شخص در حال سوختن جلوگیری کنید .
ارزیابی بیمار: علائم حیاتی و شوک و...را کنترل و عمق و وسعت و وخامت سوختگی را بررسی کنید.

درمان سوختگی:

- 1- بیمار را روی سطحی از بدن که سوختگی وجود ندارد یا کمترین سطح سوختگی را دارد دراز کنید.
- 2- وسایل آلوده کننده را از بدن مصدوم جدا کنید.
- 3- لباس های چسبیده به محل زخم را هرگز جدا نکنید.
- 4- توسط آب خنک و تمیز محل سوختگی را شستشو دهید.
- 5- محل زخم را با گاز استریل پانسمان کنید.
- 6- اگر بیمار قادر به نوشیدن است و زمان کافی دارید بر اساس جدول زیر مایعات به مصدوم بنوشانید.

بزرگسالان 5/0 لیوان ، بچه های 1-12 سال 25/0 لیوان ، کمتر از یکسال 125/0 لیوان

در صورت وخامت سوختگی مصدوم را به اولین مرکز درمانی منتقل کنید.

تذکر: در سوختگی با قیر بلافاصله منطقه را با آب سرد خنک کنید. قیر را هرگز بر ندارید سپس اقدامات اولیه ذکر شده فوق را بعمل آورید.

سوختگی با مواد شیمیایی

از جدي ترين نوع سوختگي ها بوده كه در سطح كم و عمق زياد تري بدن را دچار سوختگي مي نمايد.

حذف عامل سوختگي: لباس هاي آلوده را در آورده و محل را با آب فراوان شستشو دهيد.

ارزيابي بیمار: علائم حياتي ، شوک و ... را کنترل و عمق و وسعت و وخامت سوختگي را بررسي كنيد.

درمان سوختگي : درمان اين نوع سوختگي عبارت از شستشوي موضع با آب فراوان حداقل بمدت 20 تا 30 دقيقه و سپس اقدامات درماني بايد همانند سوختگي با حرارت بعمل آيد.

انتقال مصدوم: مصدوم را در صورت امكان به اولين مركز درماني منتقل كنيد.

تذکر: در صورت آلوده شدن چشم با مواد شيميائي بهترين كار شستشو با آب فراوان است. دقت كنيد تا در موقع شستشو آب مصرف شده از جانب بيروني چشم خارج شود تا چشم مقابل را آلوده نكند. در صورت وجود جسم خارجي در چشم با نوک دستمال تميز آن را به آرامي خارج كنيد بعد از شستشوي چشم را با گاز استريل پانسمان و مصدوم را منتقل كنيد.

سوختگی با جریان برق

این نوع سوختگی دارای عمق زیادی است و به بافت های داخل بدن صدمه می زند.

اقدامات امدادی در این نوع سوختگی عبارتند از:

حذف عامل سوختگی: توسط یک وسیله عایق مصدوم را از جریان برق جدا کنید.

ارزیابی بیمار: علائم حیاتی ، شوک و ... را کنترل و عمق و وسعت و وخامت سوختگی را بررسی کنید.

درمان سوختگی: محل ورود خروج برق را پانسمان و اقدامات امدادی شبیه سوختگی با حرارت را به عمل آورید.

انتقال: مصدوم را در اسرع وقت به اولین مرکز درمانی منتقل کنید

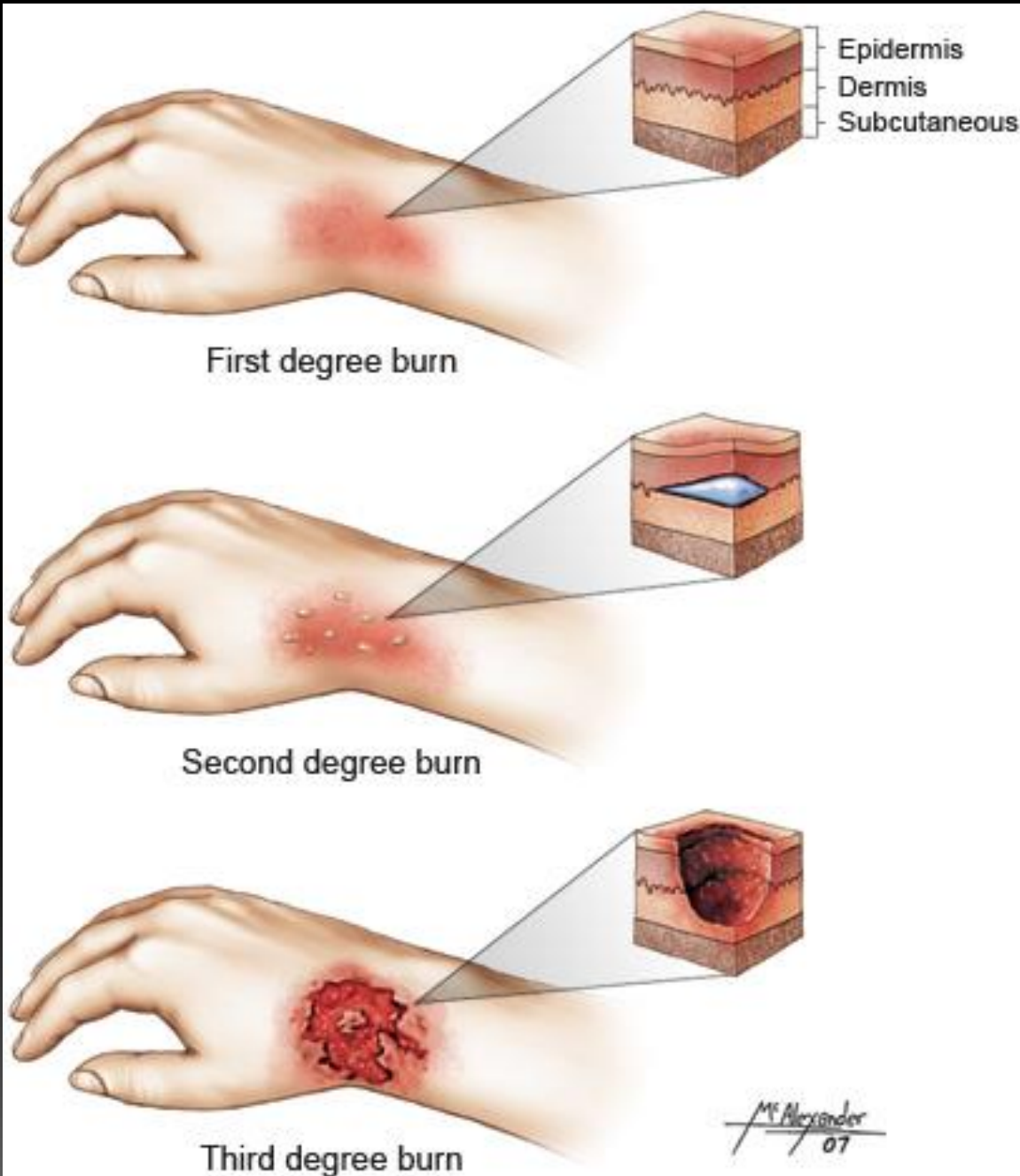
سوختگی ناشی از اشعه

توسط دو نوع اشعه سوختگی ایجاد می گردد:

1. اشعه خورشید

2. تشعشعات اتمی

در مورد تشعشعات اتمی ابتدا محافظت خود امدادگر از خطر تشعشعات و ثانیاً رفع آلودگی مصدوم و در صورت امکان ارائه کمکهای اولیه سوختگی با حرارت مد نظر قرار می گیرد و در مرحله آخر انتقال مصدوم به مرکز درمانی انجام می پذیرد.

سوختگی نوع اول یا سطحی

سوختگی نوع دوم یا متوسط

سوختگی نوع سوم یا عمیق

لباس آتش گرفته

لباس احتمالاً بر اثر نزدیکی زیاد به آتش، شعله ور می شود. اگر سریعاً به شخص کمک نشود، سوختگی شدید و وسیع، شوک و احتمالاً مرگ پیش می آید. اگر این سانحه در فضای سر بسته پیش آمد مصدوم بهوش را از وحشت کردن و دویدن به بیرون باز دارید، حرکت و یا وزش نسیم باعث شعله ورتر شدن آتش خواهد شد.

بلافاصله مصدوم را بخوابانید و روی او آب یا سایر مایعات نسوختنی بریزید. یا اینکه مصدوم را با یک پرده، پتو، کت یا گلیم، تنگ پوشانید و او را کف زمین صاف بخوابانید. اینکار باعث می شود که آتش از اکسیژن محروم و خاموش شود.

نباید برای خاموش کردن لباس شعله ور از مواد نایلونی یا سایر مواد آتشگیر استفاده کنید.

نباید مصدوم را روی زمین بغلتانید، این کار باعث سوختن ناحیه های آسیب ندیده می شود.

اگر لباسهای خودتان آتش گرفت و کمک هم در اطراف نبود، همانو طر که گفته شد به دور خود یک پتو یا کت یا هر چیز مناسب دیگری که در دسترس بود، تنگ، بپیچید و کف زمین بخوابانید.

درمان عمومی برای سوختگیها و تاولهای جزئی

- 1- به مصدوم اطمینان خاطر بدهید. عضو آسیب دیده را به مدت 10 دقیقه زیر جریان آرام آب سرد بگیرید یا آنرا در آب سرد فرو کنید اگر درد همچنان ادامه یافت مدت را طولانی تر کنید. اگر آب در دسترس نبود می توانید از هر مایع سرد مفید دیگری مانند شیر استفاده کنید.
- 2- با ملایمت حلقه، دستبند، ساعت، کمربند، کفش و مانند آنرا از ناحیه جراحی قبل از اینکه جراحی شروع به ورم کردن کند خارج کنید.
- 3- ناحیه جراحی را با یک پارچه تمیز، ترجیحاً استریل، که پرزدار نباشد پانسمان کنید. نباید از چسب زخم استفاده کنید. نباید از لوسیون ها، پمادها، یا روغن ها استفاده کنید. نباید تاولها را بترکانید، نباید پوست ورماده آزاد را بکنید یا به محل سوختگی دست بزنید.
- 4- اگر در مورد وخامت جراحی تردید دارید مصدوم را نزد پزشک بفرستید.

درمان عمومی برای سوختگیها و تاولهای وخیم

- 1- مصدوم را روی زمین بخوابانید و با انداختن یک پتو یا لحاف بدون پرز زیر مصدوم از تماس زخم با زمین جلوگیری کنید.
- 2- با ملایمت چیزهایی مانند، حلقه، ساعت، کمربند، جواهرآلات و امثال آنها را از ناحیه جراحی قبل از آنکه جراحی شروع به ورم کردن کند خارج کنید.
- 3- با دقت لباسهایی را که بر اثر مایع جوشان خیس خورده پس از سرد شدن از تن خارج کنید.
نباید چیزهایی را که به سوختگی حسبیده اند بکنید.
- 4- محل جراحی را با یک باند استریل غیر آغشته به دارو یا پارچه های تمیز بدون پرز بپوشانید و روی آن باند پیچید.
نباید از لوسیونها، پمادها یا روغنها برای جراحی استفاده کنید.
نباید تاولها را بترکانید، پوست های آویخته را بکنید یا به محل زخم دست بزنید.

- 5- برای سوختگی های صورت از یک تکه پارچه تمیز (ترجیحاً استریل) و خشک یک ماسک درست کنید. سوارخهایی برای بینی، دهان و چشمها در آن ایجاد کنید.
- 6- عضوهایی را که دچار سوختگی بدی شده اند ثابت و بی حرکت سازید.
- اگر مصدوم بیهوش است به او به تناوب و با فاصله مقدار کمی آب بدهید تا جانشین مایع از دست رفته بشود.
- 7- اگر ضربان قلب و تنفس ایستاد بلافاصله روشهای نجات زندگی را شروع کنید.
- 8- اگر مصدوم بیهوش شد ولی تنفس او حالت عادل داشت او را در وضعیت بهبود قرار دهید.
- 9- مصدوم را بصورتیکه وضعیت درمانی اش حفظ شود(اگر لازم شد با برانکارد) به بیمارستان انتقال دهید.

سوختگی دهان و گلو

سوختگی‌های دهان و گلو معمولاً از نوشیدن مایعات داغی داغ، بلعیدن حلال‌های شیمیایی یا استنشاق بخار خیلی داغ ناشی می‌شود. این آسیب‌ها خیلی وخیم هستند زیرا که بافت‌های گلو به سرعت ورم می‌کند و احتمالاً باعث بسته شدن راه هوا می‌شود که نفس کشیدن را، اگر نگوئیم غیرممکن، مشکل می‌سازد. در نتیجه مصدوم به طور جدی در معرض خطر خفگی قرار می‌گیرد. در اینگونه موقعیت‌ها مهم‌ترین کار اینست که مصدوم را از وحشت کردن باز داریم تا وضع بدتر نشود.

عوارض و نشانه‌ها

* مصدوم از درد شدید در ناحیه جراحی شکایت دارد.

* پوست آسیب دیده اطراف دهان.

* اشکال در تنفس

* احتمالاً بیهوشی

* عوارض و نشانه‌های شوک

درمان سوختگی دهان و گلو

- 1- به مصدوم اطمینان خاطر
- 2- اگر مصدوم بهوش است به او به تناوب و با فاصله هر بار مقدار کمی آب بدهید تا جانشین مایع از دست رفته بشود.
- 3- محدودیتهای پوششی به دور گردن و سینه را خاج کنید.
- 4- اگر تنفس و ضربان قلب ایستاد روشهای نجات زندگی را بلافاصله شروع کنید.
- 5- اگر مصدوم بیهوش بود ولی تنفس او حالت عادی داشت او را در وضعیت بهبود قرار دهید.
- 6- مصدوم را بلافاصله اگر لازم شد با برانکارد به بیمارستان برسانید.

سوختگی شیمیایی چشم

حلالهای شیمیایی چه مایع و چه جامد می توانند به آسانی وارد چشم شده و سریعاً به سطح چشم آسیب برسانند و باعث سوختگی و خیم در چشمها و حتی کوری بشوند.

هدف

شستن ماده شیمیایی از چشم با سرعت هرچه تمامتر و انتقال مصدوم به بیمارستان. نباید به مصدوم اجازه بدهید که چشمهایش را بمالد.

عوارض و نشانها

- * درد فشرده در چشم آسیب دیده.
- * چشم آسیب دیده تحمل نور را ندارد.
- * چشم آسیب دیده ممکن است به سختی بسته شده باشد.
- * چشم ممکن است سرخ شده باشد، ورم کرده باشد یا دچار آبریزش شدید شده باشد.

درمان سوختگی شیمیایی چشم

- 1-** چشم آسیب دیده را زیر جریان آرام آب سرد بگیرید بطوریکه آواز صورت به بیرون بریزد. یا اینکه صورت مصدوم را داخل یک ظرف پر از آب کنید و از مصدوم بخواهید چشمهایش را باز و بسته کند. اگر اینکار امکان پذیر نبود مصدوم را بنشانید یا بخوابانید بطوریکه سرش به عقب خم و به سمت ناحیه آسیب دیده متمایل شود. چشم سالم را ببندید و با ملایمت پلکهای چشم آسیب دیده را باز کنید. و آب تمیز از طریق قطره چکان به داخل چشمها بپاشید یا یک بطری آب تمیز روی آن بریزید. توجه آزمایش کنید که هر دو سطح پلکها به خوبی شسته شده باشند. اگر چشم بر اثر درد شدید بسته شده با ملایمت اما قاطعانه چشم را باز کنید.
- 2-** با یک بالشتک استریل و اگر چنین چیزی در دست نبود با استفاده از یک تکه پارچه تمیز که پرز نداشته باشد چشم را به صورت شل بپوشانید.
- 3-** مصدوم را بدون معطلی به بیمارستان برسانید.

تذکرات:

- 1- روش برآورد عمق و وسعت و وخامت سوختگی را به خوبی فراگیرید.
- 2- در مورد سوختگی های وخیم کمک های اولیه را سریعاً انجام و مصدوم را در اسرع وقت به مرکز درمانی انتقال دهید.
- 3- اگر لباس به محل زخم چسبیده است لباس های اطراف زخم را بریده و از بدن خارج کنید ولی به محل زخم دست نزنید.
- 4- هرگز برای سرد کردن محل از یخ استفاده نکنید.
- 5- به آب مصرفی جهت افزایش سرمای آن نمک اضافه نکنید.
- 6- کمک های اولیه در مورد سوختگی های شدید باید سریعاً انجام گیرند.
- 7- نارسائی تنفسی و شوک احتمالی را سریعاً کنترل نمائید(بخصوص در سوختگی ها بوسیله برق).
- 8- در سوختگی با مواد شیمیائی استفاده از ماده خنثی کننده هیچ امتیازی به شستشوی یا آب فراوان ندارد. لذا از استفاده از آنها خودداری گردد و حتماً از آب تمیز استفاده کنید